

Milieujaarrapportage 2024

Naam : Arno van der Spek,
Coördinator Duurzaamheid & Milieu
Afdeling : Dienst Informatie en Faciliteiten
Datum : 15 november 2025

Voorwoord

Het IJsselland Ziekenhuis neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid en heeft Duurzaamheid en Milieu hoog op de agenda staan. Duurzaamheid is een van de pijlers van de strategie van het IJsselland Ziekenhuis en is verweven in de organisatie. In 2024 zijn er mooi stappen gemaakt ten opzichte van voorgaande jaren met als resultaat dat in 2024 het zilveren certificaat behouden is, met weer een uitbreiding van het aantal behaalde extra criteria!

Als ondertekenaar van de Green Deal 3.0 en de certificering volgens het normenschema van de Milieuthermometer Zorg, wordt aantoonbaar gemaakt welke doelen er nagestreefd worden en welke duurzame resultaten er geboekt zijn. Hierover wordt in dit duurzaamheid- en milieuraapport over gerapporteerd en worden er voor het komende jaar doelstellingen geformuleerd.

Aan de hand van de verschillende vastgestelde beleidsstukken, inkoopafspraken, het creëren van bewustzijn bij medewerkers en het steeds blijven benoemen krijg het zorgen voor de omgeving, het milieu en de aarde een steeds belangrijkere rol binnen het ziekenhuis. Voordat er beslissingen genomen worden, wordt overwogen of dit wel echt nodig is, kan het niet op een andere manier of met andere grondstoffen, wat doet dit met het milieu en wat draagt dit bij aan het zorgproces.

Naast de duurzame gedachte binnen het ziekenhuis, is kennisdeling en samenwerking enorm belangrijk. Daarom zijn de samenwerkingen waar het IJsselland Ziekenhuis actief bij betrokken is, van belang. Een van de samenwerkingen waar het IJsselland Ziekenhuis actief bij betrokken is, is het samenwerkingsverband SRZ (Stichting Samenwerkende Rijnmond Ziekenhuizen). Omdat een aantal thema's een groter raakvlak hebben, is het van belang om hier samen in op te trekken. Bijvoorbeeld het onderwerp mobiliteit. Om de regio bereikbaar te houden hebben we een gezamenlijke opgave.

Samenwerkingen zijn er uiteraard ook binnen het ziekenhuis. Het groeiende aantal Green Teams en alle initiatieven die hieruit voort komen, is iets om als ziekenhuis trots op te zijn. Uit al deze mooie voorbeelden blijkt dat de samenwerking tussen de afdelingen groeiende is, en dat dit resultaat oplevert. Een van de voorbeelden hiervan is het onderzoek naar het scheiden van Blue Wraps. Een samenwerking tussen het Green Team van de OK, afdeling Logistiek, Zorgservice XL en de Coördinator Duurzaamheid & Milieu.

In 2024 zijn er goede resultaten behaald door het IJsselland Ziekenhuis. Ondanks dat er meer en betere inzichten zijn is de milieubelasting in 2024 ongeveer gelijk gebleven aan 2023. En het geeft vertrouwen om komend jaar te gaan proberen om het gouden certificaat te behalen.

Albert van Wijk, Ruud Nellen en Natasja Bovee
Raad van Bestuur

Voorwoord	2
Inleiding	5
Milieubelasting 2024.....	5
Milieu- en energiemangement	7
Wet- en regelgeving	7
CO ₂ routekaart	7
Inspectie bevoegd gezag.....	7
Hinder	8
Milieubeleidsplan 2023-2027	8
Milieucommunicatie 2024.....	9
Milieuplatform zorgsector (MPZ).....	9
SRZ netwerk Duurzaamheid	10
Milieuthermometer Zorg.....	10
Energie	11
Energieverbruik	11
Warmtekrachtkoppelingen (WKK).....	12
Zonnepanelen.....	12
Water en afvalwater	12
Waterverbruik	12
Afvalwater.....	13
CO₂	14
CO ₂ uitstoot.....	14
Afval	16
Afvalscheiding	16
PET voor de Plastic Soup Foundation	18
Onderzoek naar medicatie in afvalwater.....	18
Gevaarlijke stoffen	19
Transport en opslag.....	19
Evofenedex	19

Catering en voeding	20
Duurzame en plantaardige voeding	20
Metten voedselverspilling	20
Nationale week zonder vlees 2024	21
Eet geen dierendag 2024	21

Mobiliteit	22
Wagenpark.....	22
Woon-werkverkeer	22
Bezoekersverkeer	23

Inkoop	23
---------------	-----------

Vastgoed	25
-----------------	-----------

Healing environment	25
----------------------------	-----------

Green Teams	25
Missie	26
Activiteiten	26

Doelstellingen 2025	27
Certificering	27
Energie, Water en afvalwater.....	27
Afval	27
Mobiliteit.....	27
Green Teams	27
Rapportage	27

Inleiding

Dit milieujaarverslag 2024 van het IJsselland Ziekenhuis bevat de resultaten en activiteiten op het gebied van milieu en duurzaamheid. Net als in de voorgaande jaren is in dit rapport de structuur volgens de thema's van het normschema Milieuthermometer Zorg als leidraad gebruikt.

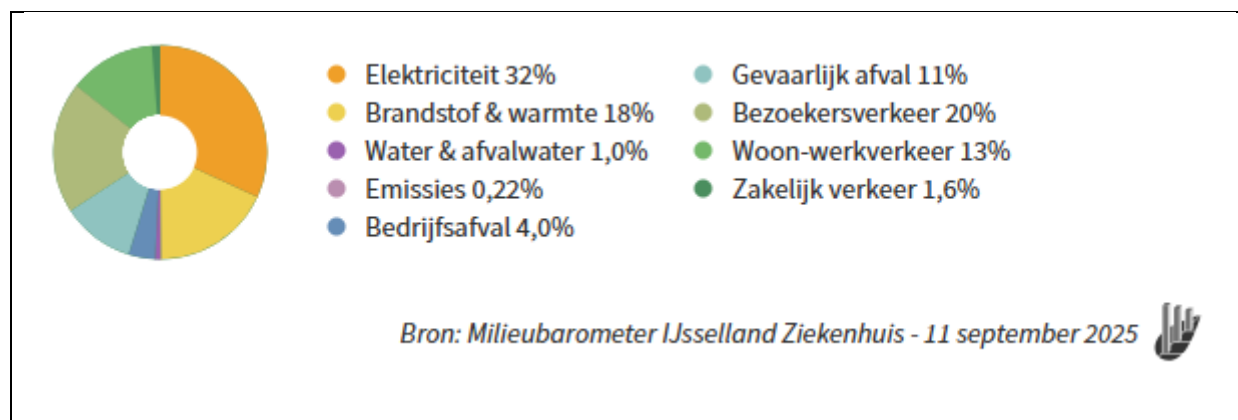
De grafieken in dit rapport zijn deels afkomstig uit de Milieubarometer waarvan het ziekenhuis een abonneementhouder is. Dit is een product van Stichting Stimular en het vertaalt milieugegevens zoals energieverbruik en afvalproductie naar grafieken en tabellen die de milieubelasting en CO₂ voetafdruk inzichtelijk maken.

Het IJsselland Ziekenhuis is aangesloten bij het Milieuplatform Zorgsector (MPZ), een aantal van de hierbij aangesloten ziekenhuizen vullen de Milieubarometer in en vormen gezamenlijk de Werkgroep Monitoren. De benchmarkresultaten die hieruit ontstaan zijn op 11 juni 2024 gezamenlijk vergeleken, onder begeleiding van MPZ/Stichting Stimular. Uit deze vergelijking blijkt dat de verdeling van de milieubelasting bij het IJsselland Ziekenhuis overeenkomt met de andere deelnemende ziekenhuizen. Uit de vergelijking blijkt ook dat het IJsselland Ziekenhuis gemiddeld presteert.

Milieubelasting 2024

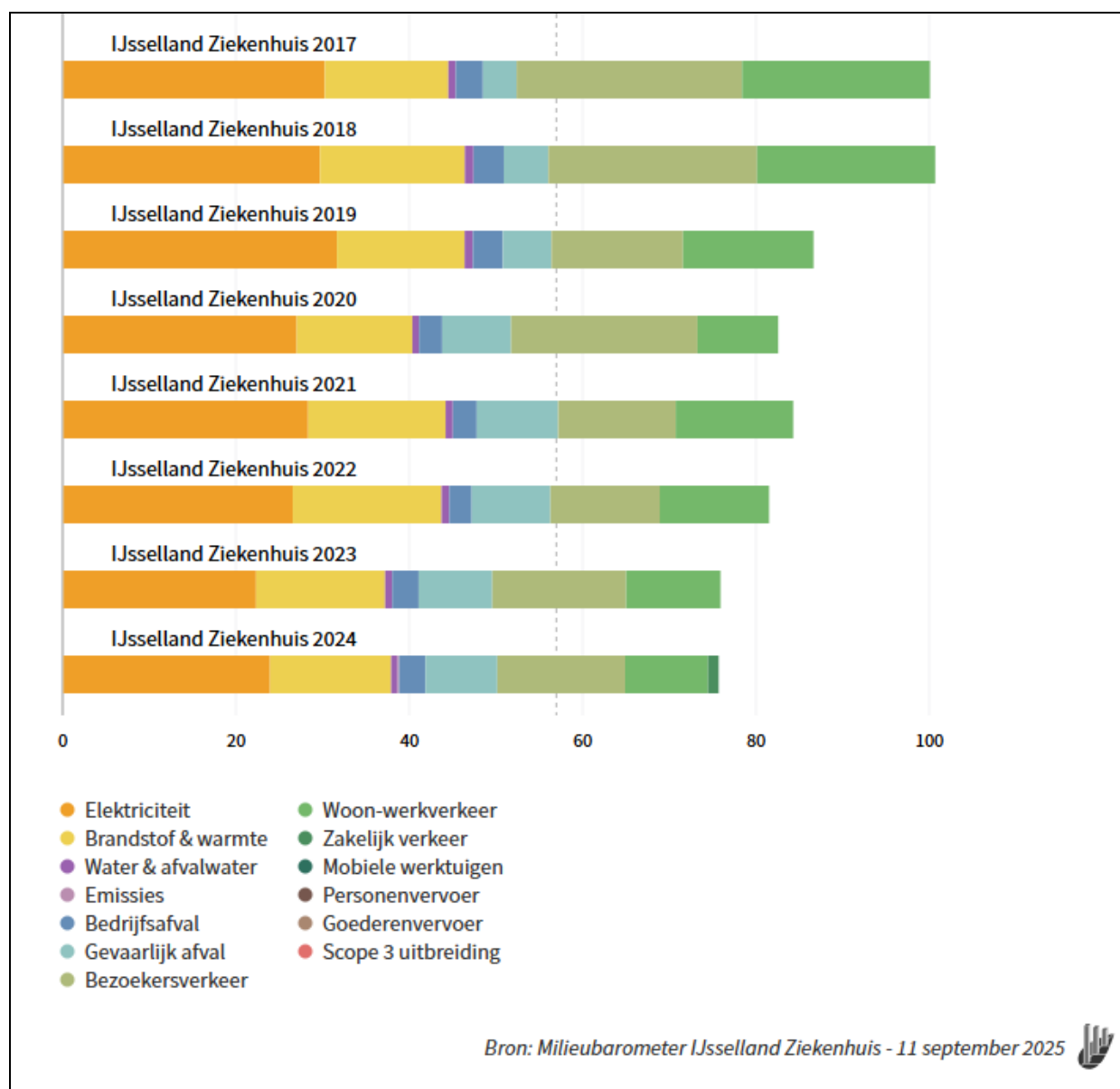
De volgende grafiek toont de verdeling van de milieubelasting in 2024. De berekende milieubelasting is de som van milieuschade zoals fijnstof, verzuring en het broeikaseffect. In vergelijking met 2023 is er in de verdeling van de milieubelasting een verschil opgetreden. Vanwege de nieuwe wetgeving omtrent de Wet Personen-Mobiliteit (WPM) is er in 2024 meer inzicht verkregen over de milieu-impact van het woon- werkverkeer en het zakelijk vervoer. Deze nieuwe inzichten hebben invloed op de verdeling van de milieubelasting. De milieubelasting van de totale mobiliteit (bezoekersverkeer, woon-werkverkeer en zakelijk vervoer) is nu ongeveer gelijk aan de milieubelasting van het elektriciteitsverbruik. Andere segmenten die een groot aandeel hebben op de milieubelasting zijn het gasverbruik en het afval. De totale milieubelasting is ondanks de nieuwe inzichten op het gebied van mobiliteit, ten opzichte van 2023 zo goed al gelijk gebleven. Zie hiervoor de grafiek op de volgende pagina.

Grafiek milieubelasting 2024

De verdeling van de milieubelasting van 2024, zoals weergegeven in het cirkeldiagram op de vorige pagina, wordt in onderstaande grafiek weergegeven ten opzichte van de voorgaande jaren. De gegevens worden al vanaf 2009 gemonitord, maar omdat pas in 2017 is gestart met het registreren van de gegevens omtrent mobiliteit, wordt deze meerjarengrafiek weergegeven vanaf 2017. Dit geeft een beter beeld en een representatievere vergelijking. Daarnaast zijn de gegevens voor deze grafiek genormaliseerd weergegeven per m² omdat de grootte van het gebouw van invloed is op de totale milieubelasting.

Als uitgangspunt is de milieubelasting van 2017 op 100% gesteld. Afgelopen jaren is er gestuurd op het verminderen van het elektriciteits- en gasverbruik wat terug te zien is in de grafiek. De verschillen in het elektriciteits- en gasverbruik tussen 2023 en 2024 zijn vooral toe te schrijven aan de weeromstandigheden.

Meerjarengrafiek genormaliseerde milieubelasting 2017-2024

Milieu- en energiemangement

Wet- en regelgeving

Tot eind 2023 viel het IJsselland Ziekenhuis volgens de Wet Milieubeheer als type B inrichting onder de voorschriften van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling, vanaf 1 januari 2024 is deze wetgeving opgaan in de nieuwe Omgevingswet. Vanaf 1 januari is het ziekenhuis geen inrichting meer, maar een milieubelastende activiteit.

Het IJsselland Ziekenhuis heeft de wettelijke zorgplicht om nadelige gevolgen voor het milieu, die ontstaan door activiteiten van het ziekenhuis, zo veel mogelijk te voorkomen en te beperken. Deze activiteiten vallen onder het BAL – het Besluit Activiteiten Leefomgeving. In het BAL stelt het Rijk algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving. De voornaamste activiteiten uit het BAL zijn:

- Vermindering van energieverbruik;
- Het beperken en voorkomen van emissies en vervuiling naar bodem, lucht en water;
- Een optimale scheiding van de afvalstromen;
- Beperken van emissies door mobiliteit door het verkeer van personen en goederen van en naar het ziekenhuis.

De wettelijke verplichtingen veranderen met de stand der techniek, dit betekent dat de eisen periodiek worden aangescherpt. Daarnaast moeten alle energiebesparende maatregelen die zich binnen vijf jaar terugverdienen worden uitgevoerd. Dit zijn de door de overheid ontwikkelde 'erkende energiebesparende maatregelen'. Periodiek wordt gecontroleerd of aan deze energiebesparende maatregelen is voldaan door middel van een Informatieplicht, Onderzoeksplicht en Energieaudit (EED) en een inspectie door de regionale milieudienst. Het IJsselland Ziekenhuis heeft vrijstelling voor de EED omdat het ziekenhuis het erkende milieukeurmerk Milieuthermometer Zorg heeft behaald, de energiebesparende maatregelen zijn opgenomen in het normschema van dit keurmerk.

CO₂ routekaart

Het IJsselland Ziekenhuis heeft de ambitie om, in lijn met het Klimaatakkoord voor maatschappelijk vastgoed, 55% CO₂ reductie in 2030 te behalen ten opzichte van het vastgestelde referentiejaar 2013. Om inzichtelijk te maken hoe het ziekenhuis kan toewerken naar de landelijke doelstellingen uit het Klimaatakkoord is in 2021 een routekaart opgesteld met hierin een basisroute, route 1, en aanvullende varianten met elk een eigen CO₂-reductie resultaat. Eind 2022 was de verwachting dat de definitieve route in 2023 vastgesteld zou worden. In plaats daarvan is in 2024 een start gemaakt met een verdieping en vernieuwing van de routekaart om daarbij de definitieve route richting 2030 en 2050 vast te stellen. De verwachting is dat de vernieuwde routekaart in Q1 van 2026 opgeleverd zal worden.

Route	2030
	CO ₂ emissie reductie*
1	37%
2	49%
3A	76%
3B	51%

Inspectie bevoegd gezag

DCMR Milieudienst Rijnmond controleert als bevoegd gedrag in opdracht van de regionale overheden de naleving van de milieu- en veiligheidsregels. In 2024 is er een fysieke controle geweest in het ziekenhuis. Er is gecontroleerd op de volgende wetgeving: Het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal) en de bijbehorende regelingen. Bij de controle is een afwijking geconstateerd, die door het versturen van enkele documenten, binnen de gestelde termijn zijn opgelost.

Met de in 2023 geïmplementeerde maatregelen is er binnen het IJsselland Ziekenhuis borging om te voldoen aan de geldende eisen en regelgeving bij een volgende controle.

Hinder

In 2024 zijn er geen klachten over geluidsoverlast ontvangen via Milieudienst DCMR Rijnmond. Ook bij het Ziekenhuis zelf zijn geen klachten met betrekking tot hinder binnengekomen.

Milieubeleidsplan 2023-2027

In 2023 is het duurzaamheidsbeleid 2023-2027 vastgesteld. Dit meerjaren duurzaamheidsbeleid is het vervolg op het milieubeleidsplan 2019-2023. Met dit meerjaren duurzaamheidsbeleid geeft het IJsselland Ziekenhuis invulling aan het verder verduurzamen van de bedrijfsvoering.

Het IJsselland Ziekenhuis neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid om op een zorgzame manier om te gaan met het milieu en bij te dragen aan een duurzame samenleving. In de jaren 2023-2027 is het duurzaamheidsbeleid van het IJsselland Ziekenhuis geschreven op de volgende pijlers:

1. Blijven voldoen aan milieuwet- en regelgeving;
2. Behouden en verstevigen van de Milieuthermometer Zorg, niveau zilver;
3. Voldoen aan de Green Deal 3.0 "Samen werken aan duurzame zorg";
4. Het verdiepen en uitrollen van de CO₂-routekaart.

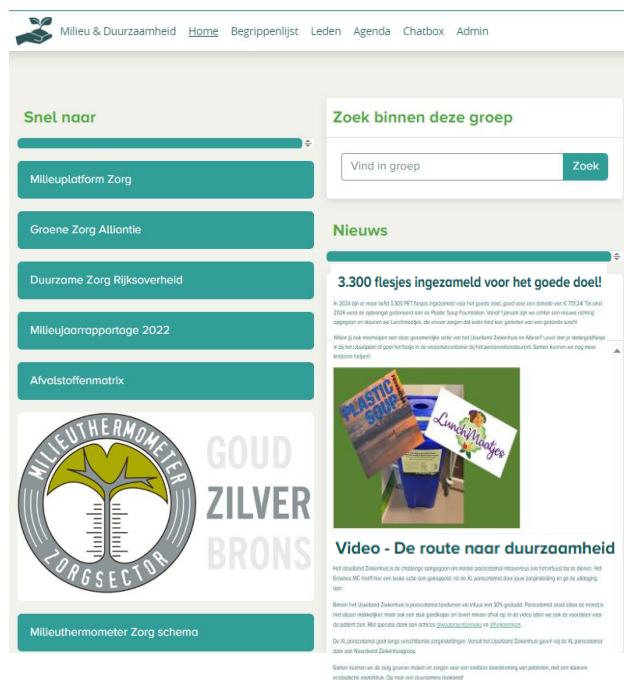
Bovenstaande pijlers hebben een gezamenlijke samenhang. Zo is het voldoen aan wet- en regelgeving ook een onderdeel van het eisenschema van de Milieuthermometer Zorg. Ook de CO₂-routekaart komt weer terug bij het voldoen aan de wet- en regelgeving en het voldoen aan de eisen van de Milieuthermometer Zorg.

De doelstellingen uit het milieubeleidsplan van 2019-2023 zijn allemaal behaald. In de komende beleidsperiode heeft het IJsselland Ziekenhuis weer een aantal speerpunten die afgerond gaan worden of waar men mee aan de slag gaat. Deze speerpunten zijn allemaal terug te voeren naar voornoemde doelstellingen:

- Duurzaamheid dieper verankeren in de organisaties door in elke businesscase op te nemen op welke manier de investering bijdraagt aan duurzaamheid;
- Inbedding en creëren van bewustzijn bij medewerkers door het opstellen van een communicatieplan;
- Het (verder) reduceren van vervuilende eenheden in het afvalwater;
- Voldoen aan wetgeving omtrent mobiliteit;
- Stimuleren en begeleiden van duurzame ideeën vanuit medewerkers (Green Team);
- Deelnemen aan onderzoeken en pilots;
- Participeren in landelijke werk- en kennisgroepen.

Met bovenstaand beleid en het halen van het keurmerk kan het IJsselland Ziekenhuis richting zorgverzekeraars en banken aantonen dat het een duurzaam beleid voert en op welke manier uiting gegeven wordt aan het verduurzamen van de organisatie.

Milieucommunicatie 2024

Pagina Milieu & Duurzaamheid op IJsselnet 2024

Communicatie met betrekking tot milieu en duurzaamheid vindt gedurende het jaar plaats via het intranet (IJsselNet). Daarnaast worden nieuwsberichten over milieu en duurzaamheid periodiek gedeeld via nieuwsbrieven of via IJsselland Magazine. Verder krijgt elke medewerker elke week een samenvatting van IJsselNet via de mail met hierin de nieuwsberichten van de afgelopen week.

Periodiek wordt de Ondernemingsraad van het ziekenhuis bijgepraat door de Manager Facilitair Bedrijf en Bouw over lopende ontwikkelingen op het gebied van milieu(beleid), wet- en regelgeving en duurzaamheid. Ook komen de vorderingen die het ziekenhuis maakt op het gebied van milieu en duurzaamheid terug in het reguliere overleg met de Cliëntenraad. Op aanvraag sluit de Coördinator Duurzaamheid & Milieu aan bij de overleggen.

Extern maakt het ziekenhuis de milieuprestaties ook inzichtelijk, zo is de CO₂ uitstoot van het ziekenhuis openbaar gepubliceerd op de website <https://www.milieubarometer.nl/CO2-footprints/>.

Op deze website hebben ruim 300 organisaties de CO₂ voetafdruk gepubliceerd waaronder verschillende Nederlandse ziekenhuizen.

Milieuplatform zorgsector (MPZ)

Het MPZ is een branchevereniging dat werkt aan kennisontwikkeling en – verspreiding op het gebied van milieu en duurzaamheid. Het IJsselland Ziekenhuis is lid van het MPZ en is jaarlijks aanwezig de ledenvergadering en neemt deel aan de verschillende kennisbijeenkomsten.

Daarnaast heeft het IJsselland Ziekenhuis zitting in de landelijke werkgroep Monitoring. De voorzitter/trekker van deze werkgroep wordt geleverd door het Tergooi Ziekenhuis in samenwerking met Stichting Stimular. Naast het monitoren van milieuprestaties en het bespreken van de jaarcijfers is het doel van de werkgroep het delen van kennis. Met de gedeelde kennis en het bespreken van de jaarcijfers wordt duidelijk hoe de milieubelasting verlaagd kan worden en welke knelpunten daarbij komen kijken.

In 2024 is de Coördinator Duurzaamheid & Milieu namens het IJsselland Ziekenhuis toegetreden tot de trekkers van de werkgroep. Het mede sturing geven aan de werkgroep en het uitwerken van de benchmark geeft nieuwe inzichten en is daardoor een meerwaarde. Elk jaar worden er 2 bijeenkomsten georganiseerd en wordt er verdieping gevraagd van de monitoringsgegevens.

SRZ netwerk Duurzaamheid

Het SRZ netwerk is een samenwerkingsverband tussen negen ziekenhuizen in de regio Rijnmond. Het doel van SRZ is de kwaliteit van de gezondheidszorg in de regio Rijnmond te bevorderen bij die onderwerpen die een ziekenhuis overstijgen.

Sinds 2021 is er ook SRZ netwerk Duurzaamheid, waarvan de bestuurder van het Spijkenisse Medisch Centrum de voorzitter is, en waarin ook de voorzitter van de Klimaattafel Zorg Rotterdam zitting heeft. Gezamenlijk worden de uitdagingen waar de ziekenhuizen tegenaan lopen besproken en worden in kleiner verband bepaalde onderwerpen uitgewerkt. In 2024 is gezamenlijk opgetrokken voor de volgende onderwerpen:

- Mobiliteit, ondertekening klimaatakkoord door de verschillende ziekenhuizen;
- Duurzame voeding;
- Onderzoek naar mogelijkheden collectieve energie-inkoop;
- Kennisdeling waarbij vanuit de verschillende ziekenhuizen zijn initiatieven gedeeld ter inspiratie voor de andere ziekenhuizen en waar mogelijk samen opgetrokken kan worden.

Milieuthermometer Zorg

Door het Milieuplatform Zorg en Stichting Milieukeur is een milieukeurmerk voor de zorg ontwikkeld namelijk de Milieuthermometer Zorg. Dit keurmerk heeft drie niveaus: brons, zilver en goud. Voor het bronzen, zilveren en gouden niveau van de Milieuthermometer dient aan een oplopend aantal verplichte en extra criteria te worden voldaan. Voor het zilveren niveau geldt dat minimaal aan de 47 verplichte criteria voldaan moet worden en dat er minimaal aan 24 extra criteria naar keuze voldaan moet worden.

Het normschema wordt iedere drie jaar herzien en verzaamd, in oktober 2021 is de laatste versie, versie 6, gepubliceerd. Voorafgaand was er voor alle certificaathouders, waaronder ook het IJsselland Ziekenhuis, een inspraakperiode waar het ziekenhuis gebruik van heeft gemaakt.

In 2024 heeft het IJsselland Ziekenhuis het zilveren certificaat behouden door te voldoen aan de 47 verplichte criteria en daarnaast 32 extra criteria te hebben behaald. Hiermee heeft het IJsselland 2 extra's meer behaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Omdat er in 2025 een nieuwe certificeringscyclus start is besloten om in 2025 te proberen het gouden certificaat te behalen.

De eisen van de Milieuthermometer Zorg zijn in de nieuwe versie verdeeld over 14 relevante thema's waarbij een bepaalde norm behaald moet worden.

De thema's zijn:

01 Milieu- en energiemangement	08 Reiniging van ruimten, sanitair en instrumenten
02 Energie	09 Schoon en zuinig vervoer
03 Water en afvalwater	10 Inkoopbeleid
04 Gevaarlijke stoffen	11 Vastgoed
05 Lucht	12 Groenbeheer
06 Afval	13 Healing environment
07 Catering en voeding	14 Groene medici

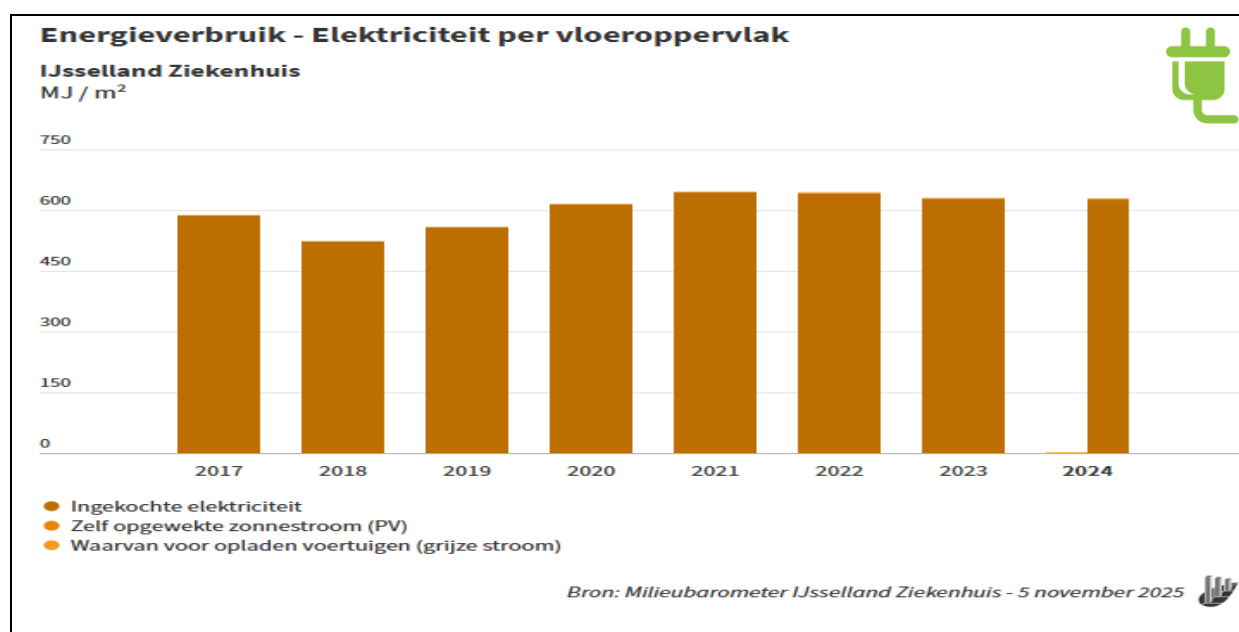
Energie

Energieverbruik

In 2024 werd er 953.180 m³ gas ingekocht voor verwarming en stoom (10.000 m³ meer dan in 2023). Het totale elektriciteitsverbruik was in 2024 7.490.606 kWh, waarvan 26.941 kWh opgewekt door onze zonnepanelen (0,3 % van het totale verbruik). Het verbruik was 17.000 kWh minder dan in 2023). De onderstaande grafieken laten het verbruik van gas en ingekochte elektriciteit van het ziekenhuisgebouw zien. Deze grafieken zijn genormaliseerd naar het gebruiksoppervlak om een realistisch beeld te vormen ten opzichte van voorgaande jaren:

Genormaliseerd ingekochte gas 2017-2024

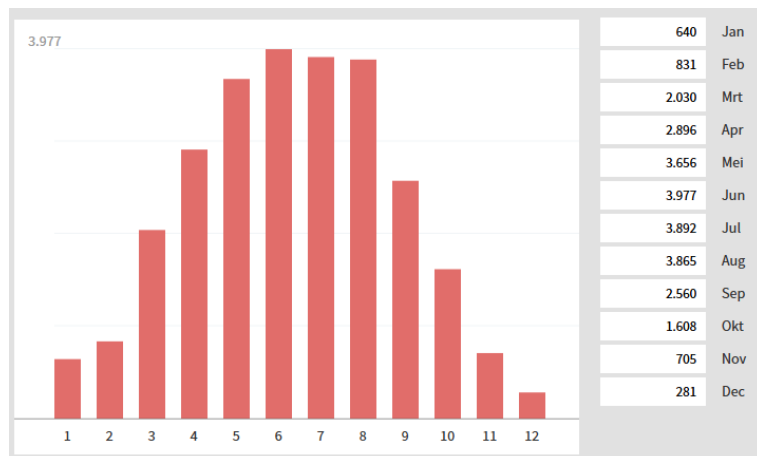

Genormaliseerd ingekochte elektriciteit 2017-2024

Warmtekrachtkoppelingen (WKK)

De warmtekrachtkoppelingen zijn in 2020 uitgezet en in november van 2024 zijn deze verwijderd.

Zonnepanelen

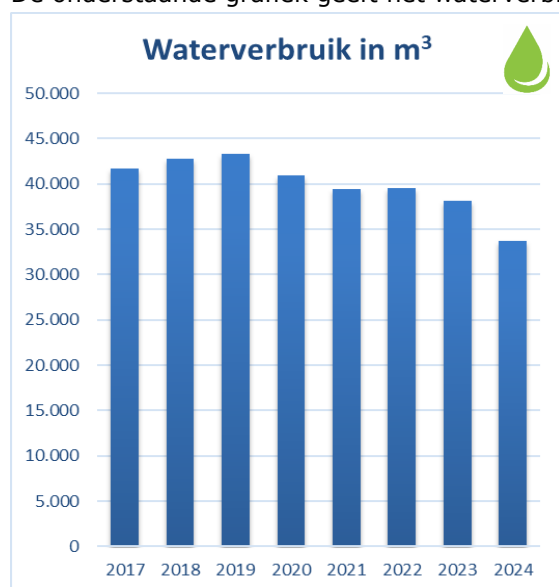
In totaal beschikt het IJsselland Ziekenhuis over 64 zonnepanelen. In 2024 hebben de zonnepanelen samen ongeveer 26.941 kWh opgebracht. Dit is 4.000 kWh meer dan het voorgaande jaar.

Overzicht van de opwek van de PV-installaties in 2024.

Water en afvalwater

Waterverbruik

In 2024 heeft het IJsselland Ziekenhuis 33.671 m³ verbruikt. Dit is 4.500 m³ minder dan vorig jaar. De onderstaande grafiek geeft het waterverbruik weer:

Grafiek waterverbruik 2016-2023

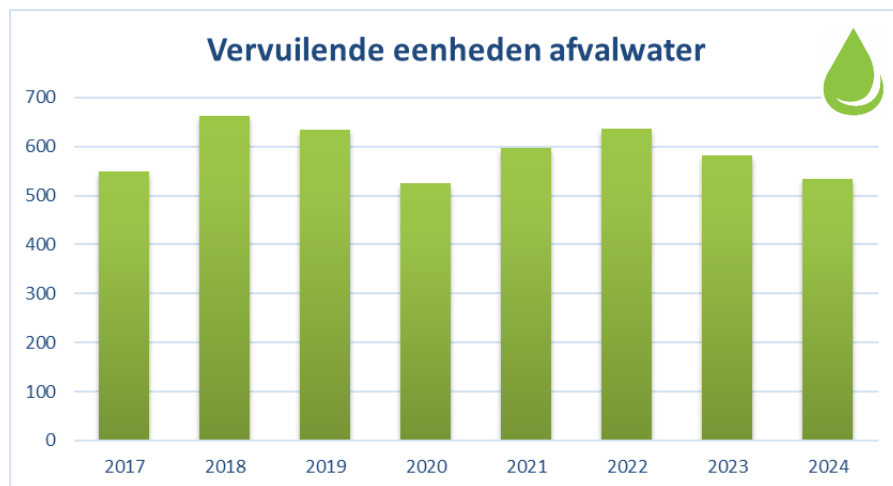

De dalende lijn die in voorgaande jaren is ingezet had deels te maken met tijdelijke sluitingen van klinische afdelingen vanwege de coronacrisis. Daarnaast zijn in 2021 alle tappunten en douches in het ziekenhuis teruggebracht naar 5 à 6 liter water per minuut en zijn alle toiletten op de gerenoveerde

afdelingen, net als in de nieuwbouw, voorzien van een stopknop. De dalende trend van het waterverbruik heeft zich ondanks het weer openen van de klinische afdelingen de afgelopen jaren doorgezet.

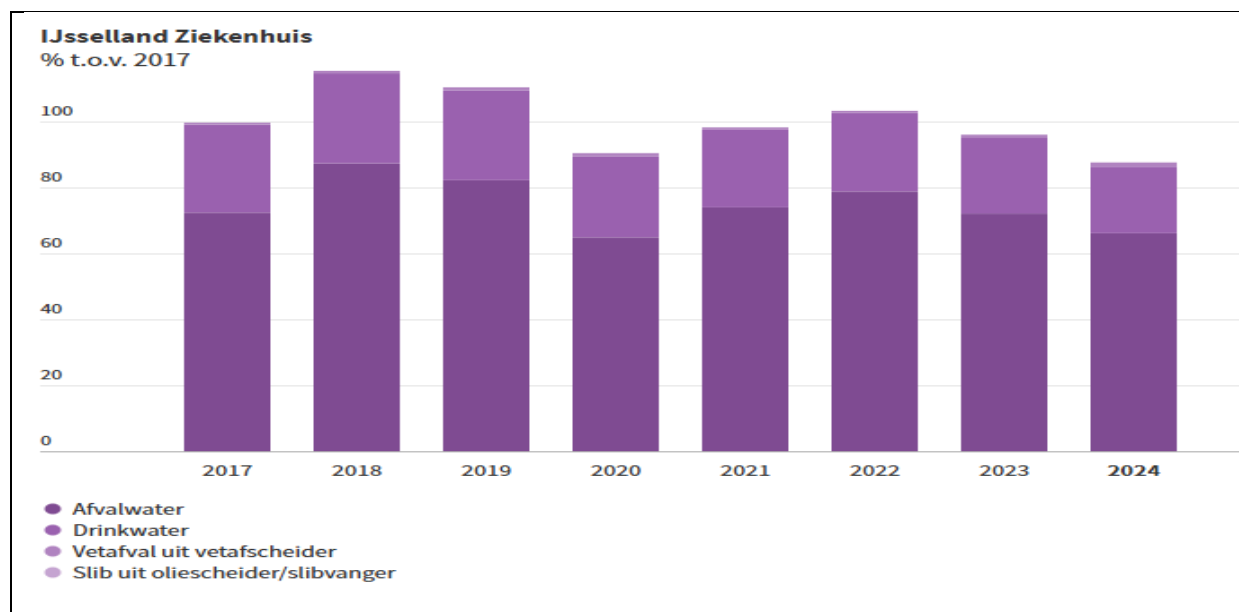
Afvalwater

De hoeveelheid afvalwater dat het ziekenhuis produceert wordt gemeten in vervuilende eenheden, in 2023 zijn er in de jaarlijkse meetweek 559 vervuilende eenheden gemeten. De onderstaande tabel laat de hoeveelheid vervuilende eenheden in de afgelopen 8 jaar zien. Uit de tabel blijkt dat de vervuilende eenheden de afgelopen jaren langzaam gestegen zijn. In 2023 en 2024 is het aantal vervuilende eenheden ten opzichte van het voorgaande jaar juist gedaald.

Afvalwater 2017-2024

De volgende grafiek toont de genormaliseerde milieubelasting per vloeroppervlak binnen het thema water en afvalwater:

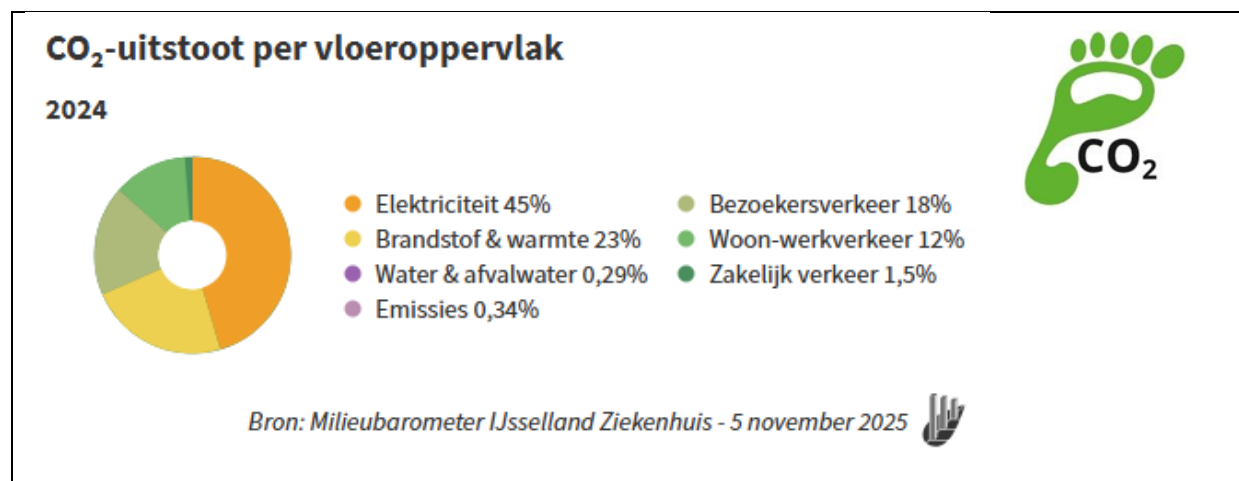

Genormaliseerde milieubelasting water en afvalwater 2017-2024

CO₂

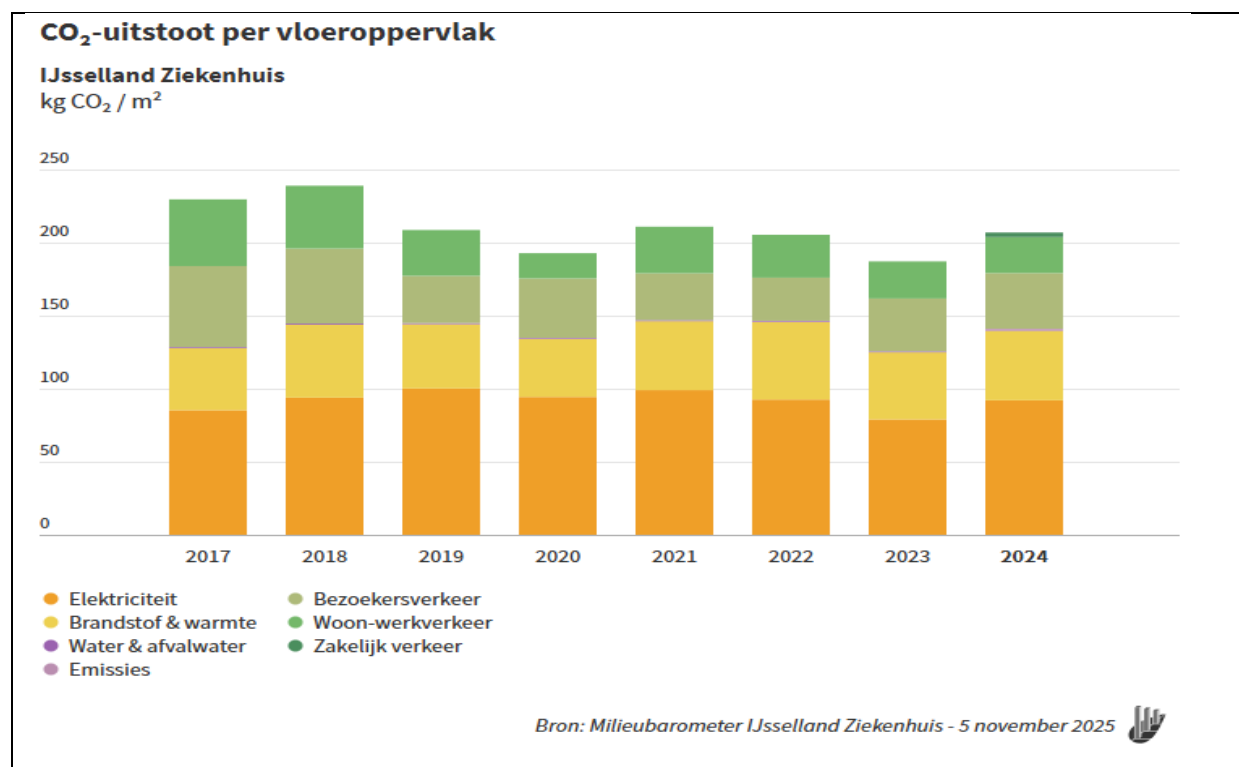
CO₂ uitstoot

De volgende grafiek toont de verdeling van de CO₂ uitstoot van het IJsselland Ziekenhuis in 2023 (aan afval zijn geen CO₂ cijfers toegekend):

CO₂ uitstoot 2024 IJsselland Ziekenhuis

De onderstaande grafiek is een weergave van de genormaliseerde CO₂-uitstoot in kg CO₂/m² per jaar. Hoe groter een thema in deze grafiek, des te groter is de bijdrage van dat thema aan de uitstoot van broeikasgassen (aan afval zijn geen CO₂ cijfers toegekend). De totale CO₂-uitstoot is ten opzichte van 2023 gestegen. Er is vooral een toename in de CO₂-uitstoot van het elektriciteitsverbruik wat te verklaren is door de verhoging van de CO₂-emissiefactor:

Meerjarengrafiek CO₂ uitstoot 2017-2024 genormaliseerd op gebruiksoppervlak

De onderstaande tabel toont de CO₂ uitstoot per thema in ton CO₂ in 2024:

		CO ₂ -emissiefactor	CO ₂ -equivalent
Elektriciteit			
Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	26.941 kWh	0 kg CO ₂ / kWh	0 ton CO ₂
Ingekochte elektriciteit	7.463.665 kWh	0,536 kg CO ₂ / kWh	4.001 ton CO ₂
Waarvan voor opladen voertuigen (grijze stroom)	55.412 kWh	-0,536 kg CO ₂ / kWh	-29,7 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>3.971 ton CO₂</i>
Brandstof & warmte			
Aardgas	953.180 m ³	2,13 kg CO ₂ / m ³	2.034 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>2.034 ton CO₂</i>
Water & afvalwater			
Drinkwater	33.671 m ³	0,298 kg CO ₂ / m ³	10,0 ton CO ₂
Afvalwater	535 VE	29,5 kg CO ₂ / VE	15,8 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>25,8 ton CO₂</i>
Emissies			
N ₂ O (lachgas)	62,8 kg	265 kg CO ₂ / kg	16,6 ton CO ₂
Koudemiddel - R404a	3,45 kg	3.943 kg CO ₂ / kg	13,6 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>30,2 ton CO₂</i>
Bezoekersverkeer			
Auto	8.396.955 autokilometers	0,193 kg CO ₂ / autokilometers	1.621 ton CO ₂
Pendelbus (minibus 8p)	20.160 km	0,287 kg CO ₂ / km	5,79 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>1.626 ton CO₂</i>
Woon-werkverkeer			
Openbaar vervoer mix	679.518 personenkm	0,02 kg CO ₂ / personenkm	13,6 ton CO ₂
Fiets en lopen	1.105.604 km	0 kg CO ₂ / km	0 ton CO ₂
Personenwagen (km)	5.388.447 km	0,193 kg CO ₂ / km	1.040 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>1.054 ton CO₂</i>
Zakelijk verkeer			
Elektrische scooter / bromfiets (km)	234 km	0 kg CO ₂ / km	0 ton CO ₂
Scooter en bromfiets (km)	2.341 km	0,08 kg CO ₂ / km	0,187 ton CO ₂
Gedeclareerde km - motor (benzine)	2.458 km	0,146 kg CO ₂ / km	0,359 ton CO ₂
Gedeclareerde km - benzine	117.666 km	0,204 kg CO ₂ / km	24,0 ton CO ₂
Gedeclareerde km - diesel	5.853 km	0,18 kg CO ₂ / km	1,05 ton CO ₂
Gedeclareerde km - elektrisch	17.090 km	0,067 kg CO ₂ / km	1,15 ton CO ₂
Gedeclareerde km - hybride auto's	12.478 km	0,134 kg CO ₂ / km	1,67 ton CO ₂
Personenwagen in km (scope 1)	539.296 km	0,193 kg CO ₂ / km	104 ton CO ₂
Openbaar vervoer mix	31.933 personenkm	0,02 kg CO ₂ / personenkm	0,639 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>133 ton CO₂</i>
		CO₂-uitstoot	8.874 ton CO₂

Tabel CO₂ uitstoot 2024 per thema

In 2024 stootte het IJsselland Ziekenhuis 8.874 ton CO₂ uit. Dit is 844 ton CO₂ minder dan in het voorgaande jaar. Dit verschil is gedeeltelijk te verklaren door het verkrijgen van betere inzichten in de mobiliteit en in de emissies en door de verhoging van verschillende emissiefactoren. De verschillende verbruiken hebben juist een positieve invloed gehad op de CO₂-uitstoot.

Ter verduidelijking: De CO₂-uitstoot van het IJsselland Ziekenhuis staat ongeveer gelijk aan 1.121 keer de wereld rondrijden in een personenauto of 5.103 keer met het vliegtuig op en neer naar New York.

Om de CO₂ uitstoot van 2023 te compenseren zouden er ruim 281.715 bomen geplant moeten worden (bij een compensatie van 31,5 kg CO₂/boom). Dit zijn ongeveer 26.000 bomen meer dan er nodig waren om de CO₂-uitstoot in 2023 te compenseren.

Afval

Afvalscheiding

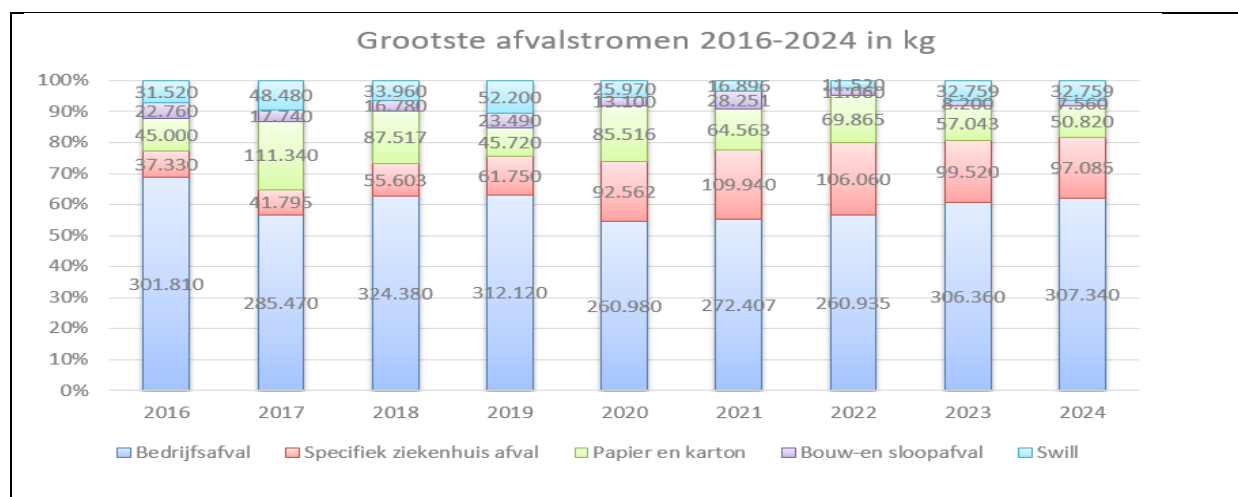
In 2024 produceerde het IJsselland Ziekenhuis 497.000 kg. afval (inclusief gevaarlijk afval). Dit is een vermindering van 1,78% ten opzichte van 2023 (6.000 kg). Het scheidingspercentage van komt in 2024 uit op 36,7%.

Opvallend is dat het verschil in afval vooral toe te schrijven is aan de afvalstroom "papier & karton". Niet duidelijk is, of dit komt door minder papierverbruik in het ziekenhuis, of dat dit juist komt doordat er minder papier en karton gescheiden wordt. Dit zal in 2025 nader onderzocht worden.

De hoeveelheid swill is gelijk aan 2023 omdat het swill-afval niet gemeten wordt bij afvoer, maar dit volgens een contract gaat. Bij de patiëntmaaltijden wordt swill gemeten door middel van de Orbisk. De rapportage van het gemeten swill van patiëntmaaltijden wordt in het hoofdstuk Catering en Voeding nader belicht.

Specifiek ziekenhuisafval valt onder de biologisch gevaarlijke stoffen, het bevat onder andere menselijk anatomische resten en orgaandelen, (mogelijk) infectueus afval, lichaamsvloeistoffen zoals bloed, vloeibare medicijnresten en cytostatica (chemokuren). Het aandeel specifiek ziekenhuisafval is eerder door de coronacrisis gestegen en is na deze crisis op dit hogere niveau gebleven. In 2025 zullen er acties uitgezet worden om het aandeel SZA te verlagen.

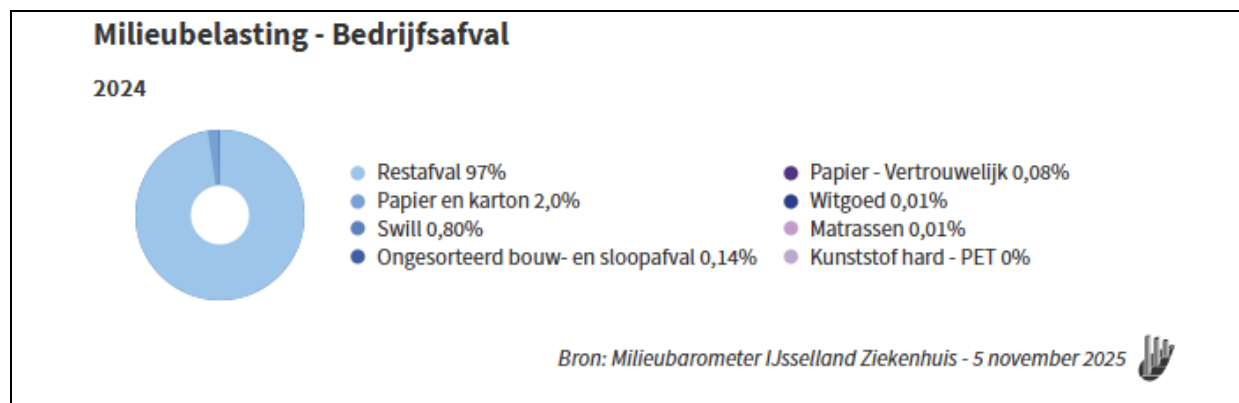
De volgende tabel geeft het percentage van de grootste afvalstromen over de afgelopen jaren weer:

Afvalstromen 2016-2024

De volgende grafiek toont de verdeling van de milieubelasting van de ongevaarlijke afvalstromen van het ziekenhuis. De afvalstroom papier en karton is inclusief het vertrouwelijk papier, dat apart wordt ingezameld.

Zoals te zien is, is de stroom ongesorteerd bedrijfsafval (ook wel restafval genoemd), het grootst en heeft daarom ook de grootste milieu-impact:

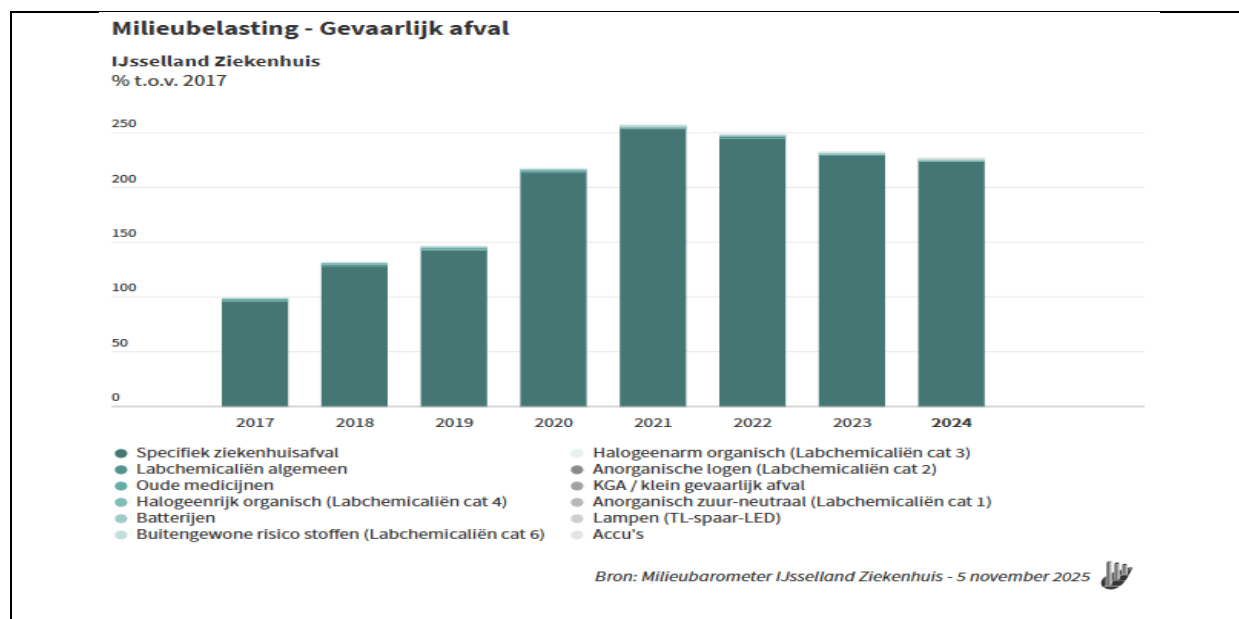

Ongevaarlijk afval 2024

Uit deze grafiek blijft dat er nog mogelijkheden zijn tot verdere scheiding. In 2025 zullen de mogelijkheden onderzocht worden tot scheiden van de afvalstromen "glas en PD-afval".

De volgende grafiek laat vervolgens de milieubelasting van het gevaarlijke afval zien in percentages, waaruit blijkt dat het aandeel specifiek ziekenhuisafval verreweg het grootst is.

De overige gevaarlijke afvalstromen zijn voornamelijk afkomstig van het AKL, apotheek en scopenreiniging. De afgelopen jaren is er een daling te zien van de afvalstroom "gevaarlijk afval" en dan met name de afvalstroom "SZA-afval". Echter is deze afvalstroom voor het IJsselland Ziekenhuis nog steeds hoger ten opzichte van vergelijkbare ziekenhuizen. In 2025 zal hiervoor een onderzoek worden gestart naar de mogelijkheden tot verdere scheiding van deze afvalstroom.

Grafiek gevaarlijk afval - 2017-2024

PET voor de Plastic Soup Foundation

Inzamelcontainer PET

Op 1 juli 2021 is het statiegeld op kleine plastic (PET) flessen ingevoerd en sindsdien zamelt het IJsselland Ziekenhuis samen met Albron plastic flessen in. Er zijn inleverpunten gerealiseerd bij de horeca in de centrale hal en bij het personeelsrestaurant. Het statiegeld wordt gedoneerd aan een goed doel. In 2024 was dit de Plastic Soup Foundation. Deze stichting heeft als voornaamste doel vervuiling door plastic terug te dringen.

Vanaf 1 januari 2025 zijn we een nieuwe richting opgegaan en steunen we Lunchmaatjes.

In 2024 zijn door medewerkers en bezoekers van het IJsselland Ziekenhuis 3.300 PET-flessen ingeleverd in de inzamelcontainers. Dit heeft een bedrag opgeleverd van € 701,24. Dit bedrag is gedoneerd aan de Plastic Soup Foundation.

Onderzoek naar medicatie in afvalwater

Nederlands Consortium
**Antibiotica- en
Medicijnresten
uit Water**

Onder leiding van de Universiteit van Wageningen is in 2022 gestart met een onderzoek naar medicatieresten in afvalwater. Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met vooraanstaande watertechnologiebedrijven, farmaceuten en zorginstellingen en zal ongeveer 3,5 jaar duren.

Het onderzoek is erop gericht om de lozing van medicijnresten en in het bijzonder antibiotica(resten) bij de bron terug te brengen naar nul. Deze lozingen dragen namelijk bij aan Antimicrobiële Resistentie (AMR), die volgens de WHO één van de grootste bedreigingen is voor gezondheid en voedselveiligheid. In dit onderzoek bundelen de verschillende stakeholders hun krachten om compacte technologische oplossingen te ontwikkelen voor de decentrale zuivering van afvalwater van zorginstellingen.

Het onderzoek is in de fase gekomen dat er technieken toegepast kunnen worden waarmee medicatieresten en antibiotica uit het afvalwater gehaald kunnen worden. In 2025 zal worden getest of deze technieken toegepast kunnen worden bij een ziekenhuis. Dit zal gebeuren door middel van een pilot bij een van de aangesloten partners. In 2025 zal besloten worden bij welke partner de pilot uitgevoerd zal worden. Het IJsselland Ziekenhuis heeft aangegeven de pilot graag te willen uitvoeren bij het ziekenhuis.

Gevaarlijke stoffen

Transport en opslag

Het IJsselland ziekenhuis heeft diverse klassen gevaarlijke stoffen in huis. Een overzicht van deze stoffen is aangegeven in de 'Gevaarlijke stoffen matrix'. Hierin staan alle (gevaar)eigenschappen van de stoffen beschreven evenals de bijbehorende afdelingen en ruimten waar deze zich bevinden. De lijst wordt doorlopend geactualiseerd met onder andere informatie vanuit Zorgservice XL. Zij leveren maandelijks rapportages aan met hierin de geleverde gevaarlijke stoffen, de hoeveelheden, de afdeling en de bijbehorende veiligheidsinformatiebladen.

Het IJsselland Ziekenhuis heeft de volgende vervoersstromen van gevaarlijke stoffen:

Het uitgaande vervoer:

- Afvalstoffen, niet zijnde specifiek ziekenhuis afval;
- Specifiek ziekenhuis afval;
- Diagnostisch materiaal (laboratorium zendingen);
- Lege ongereinigde emballage.

Het inkomende vervoer:

- Stoffen en producten voor operationele doeleinden;
- Medische gassen;
- Diagnostisch materiaal.

Medewerkers van het IJsselland Ziekenhuis krijgen elke 3 jaar een verplichte cursus aangeboden via de leeromgeving. Medewerkers die gevaarlijke stoffen ontvangen, vervoeren of verzenden krijgen elke 2 jaar een verplichte bewustzijns-/awareness training ADR/PGS-15 via Evofenedex.

Evofenedex

Omdat het IJsselland Ziekenhuis werkt met gevaarlijke stoffen en gevaarlijke stoffen opslaat, verpakt en vervoerd is het ziekenhuis wettelijk verplicht om een ADR gecertificeerde veiligheidsadviseur te hebben.

Het IJsselland Ziekenhuis heeft een vaste, gecertificeerde, ADR adviseur van Evofenedex die onder andere ADR en PGS audits uitvoert in het ziekenhuis (dit betreft het transporteren en opslaan van gevaarlijke stoffen).

Op 6 september 2024 heeft de ADR/PGS audit plaatsgevonden in het ziekenhuis. Het IJsselland Ziekenhuis heeft een aantal punten verbeterd tijdens de audit. Er werden nog enkele actiepunten geconstateerd. Op deze actiepunten zijn maatregelen genomen en bij de betreffende afdeling(en) uitgezet. Bij de audit van 2025 zullen de genomen acties geëvalueerd worden, waarna eventueel benodigde vervolgacties worden uitgezet.

Catering en voeding

Duurzame en plantaardige voeding

Het IJsselland Ziekenhuis werkt nauw samen met Albron om een voedingsconcept aan te bieden wat bijdraagt aan vitaliteit en herstel in het ziekenhuis. Bij een ziekenhuis hoort gezonde voeding en daarom is jaren geleden de beleidskeuze gemaakt om lekkere, gezonde en duurzame voeding aan te bieden aan patiënten, personeel en bezoekers.

Om bovenstaande reden heeft het IJsselland Ziekenhuis zich als een van de eerste ziekenhuizen aangesloten bij "Goede Zorg Proef Je" en wil voldoen aan de speerpunten van het Nationaal Preventieakkoord "een gezonder Nederland". Onderdeel hiervan is het de eiwittransitie waarbij het voedingsaanbod plantaardige eiwitten van de ziekenhuizen in 2026 50% moet zijn.

In 2024 was het aanbod aandeel plantaardige eiwitten als volgt:

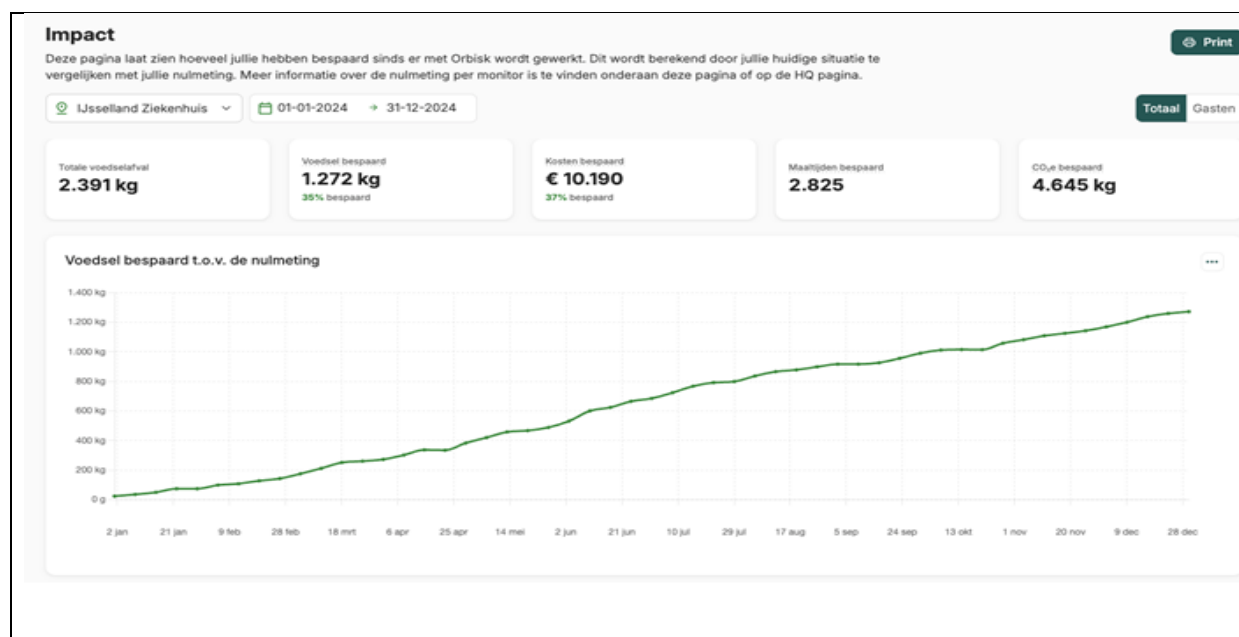
IJsselland Ziekenhuis Personeelsrestaurant:	62,35%
IJsselland Ziekenhuis IJsselplein:	39,48%
IJsselland Ziekenhuis Patiëntenvoeding:	47% (gemiddelde Albron)

Naast plantaardige eiwitten wil het IJsselland Ziekenhuis ook een duurzame maaltijd aanbieden. Het aandeel duurzame producten was in 2024:

IJsselland Ziekenhuis Personeelsrestaurant:	66,8%
IJsselland Ziekenhuis IJsselplein:	67,33%
IJsselland Ziekenhuis Patiëntenvoeding:	54,2% (gemiddelde Albron)

Metten voedselverspilling

Ook in 2024 zet Albron zich in om voedselverspilling tegen te gaan. In de keuken wordt sinds 2021 gebruik gemaakt van een geautomatiseerd meetsysteem van Orbisk. Dit meetsysteem is een combinatie van een camera, een weegschaal, beeldherkenning en rapportage waarmee per vanuit de kliniek teruggekomen bord in kaart wordt gebracht wat en hoeveel er is weggegooid. Tevens wordt er gemeten hoeveel er bij het bereiden van de maaltijden weggegooid is.

Met de gegenereerde data vanuit Orbisk wordt door de chef-kok de inkoop geoptimaliseerd en de porties beter gebalanceerd. Alle resultaten worden besproken en gebruikt bij elke dag-start. Met het gebruik van de Orbisk wordt het proces steeds verder geoptimaliseerd met een jaarlijkse vermindering van voedselverspilling als resultaat. In 2024 is er een besparing gerealiseerd van 1.272 kg voedsel wat overeenkomt met een besparing van € 10.190,-. Deze besparing is de besparing over 2024 ten opzichte van de nul-meting in 2021.

In 2024 is Albron ook gestart met het meten van voedselverspilling in het personeelsrestaurant en het IJsselplein. Aan het einde van elke dag wordt er een overzicht gemaakt met niet gebruikte of verkochte producten en wordt dit vergeleken met de producten die bereid zijn of klaargezet zijn. Met deze informatie wordt er dagelijks gestuurd om de verspilling zo laag mogelijk te houden en toch voldoende aanbod te hebben.

Nationale week zonder vlees 2024

Samen met partner Albron heeft het IJsselland Ziekenhuis van 4 t/m 10 maart 2024 wederom deelgenomen aan de Nationale week zonder vlees om een flexitair eetpatroon te promoten, hierbij wordt vlees en vis afgewisseld met vegetarische of plantaardige gerechten. Zodoende was er in het personeelsrestaurant, bij de horeca in de centrale hal en bij de patiëntenvoeding extra vegetarisch aanbod.

Eet geen dierendag 2024

Op 4 oktober stond de "Eet geen Dierendag" op het programma. In het personeelsrestaurant en op het IJsselplein worden medewerkers en bezoekers verleid met een lekkere maaltijd zonder vlees. Hierdoor is dierendag voor de dieren ook echt de diervriendelijkste dag van het jaar.

In het personeelsrestaurant stonden de volgende producten op het menu:

- Rode currysoep;
- Pistolet brie;
- Broodje caprese;
- Gro kroket;
- Kaassoufflé;
- Panini tomaat-american;
- Zoete aardappel bowl

Op het IJsselplein is een heerlijke Foe Young Hai met Chinese noedels gereserveerd!

Mobiliteit

Wagenpark

Het IJsselland Ziekenhuis heeft een eigen wagenpark dat bestaat uit bedrijfswagens ten behoeve van de apotheek en het AKL. Daarnaast heeft het IJsselland Ziekenhuis een elektrische shuttlebus voor het vervoer van patiënten en bezoekers van en naar het metrostation. In 2024 is het wagenpark van het IJsselland Ziekenhuis grotendeels geëlektrificeerd. De bedrijfsauto van de apotheek was al sinds 2020 elektrisch en in 2024 zijn 8 bedrijfsauto's van het AKL vervangen door een elektrische uitvoering. Het IJsselland Ziekenhuis heeft nu nog 5 brandstofauto's die in 2025 vervangen worden door een hybride uitvoering vanwege de dagelijks te verrijden afstanden.

In 2024 heeft het IJsselland Ziekenhuis een percentage van 71,43% elektrische auto's in het eigen wagenpark.

Woon-werkverkeer

In 2024 heeft het IJsselland Ziekenhuis 1414 FTE en 2408 medewerkers, hiervan wonen 925 medewerkers binnen een straal van 7,5 kilometer van het ziekenhuis en 1.535 medewerkers wonen binnen een straal van 15 kilometer van het ziekenhuis.

7,5 kilometer is de verkeerskundige norm voor fietsafstand van maximaal een half uur. In de doelstellingen van de Rijksoverheid (Agenda fiets 2017-2020) wordt, vanwege de opkomst van de elektrische fiets, zelfs 15 kilometer als haalbaar vermeld.

De onderstaande tabel laat de woon-werk afstand van de medewerkers zien:

Afstand tot ziekenhuis (enkele reis)	Aantal medewerkers	%
0 – 7,5 km.	925	38,41%
7,5 – 15 km.	628	26,08%
15 – 30 km.	563	23,38%
30 – 50 km.	185	7,68%
50 – 100 km.	83	3,03%
> 100 km.	5	0,21%

Tabel woon-werkafstand 2024

De gemiddelde afstand van het woonadres van de medewerkers tot het ziekenhuis is 14,80 kilometer en het totaal aantal kilometer aan woon-werkverkeer is 7.173.569 km. Dit is 190.254 km meer ten opzichte van 2023. Dit is het totaal aantal kilometers woon-werkverkeer (openbaar vervoer, personenauto, fietsen en lopen). Aangetekend dat er voor de gegevens van 2024 meer informatie beschikbaar is vanwege het moeten voldoen aan de Wet Personen Mobiliteit (WPM).

In 2024 werd ca. 5.388.447 km woon-werkverkeer gereden met een auto. Dit is 174.695 km minder als in 2023 (5.563.142 km).

In 2024 werd er door medewerkers van het IJsselland Ziekenhuis 1.105.604 km afgelegd voor woon-

werkverkeer door middel van het gebruik van fiets of lopend. Er werd afgelopen jaar 254.852 km meer gefietst ten opzichte van het jaar 2023. Hierbij aangetekend dat de lopende medewerkers in 2023 niet in kaart zijn gebracht en het hier gaat om alleen de fietsende medewerkers.

(Deze berekeningen zijn gebaseerd op geanonimiseerde personeelsgegevens omtrent woon-werk afstanden en geanonimiseerde gegevens vanuit toegangsbeheer van parkeervoorzieningen en fietsenstallingen. Naast deze gegevens is gebruik gemaakt van de gegevens ten behoeve van de verplicht WPM).

Bezoekersverkeer

In 2024 hebben 439.112 461.374 bezoekers en patiënten geparkeerd op het terrein van het IJsselland Ziekenhuis, dit is een toename van 5 % ten opzichte van 2023. Deze stijging is vooral toe te schrijven aan de hogere productie die in 2024 is gedraaid wat ook meer bezoekers heeft opgeleverd. De stijging is ondanks de hogere productie opmerkelijk omdat er steeds meer consulten op afstand gegeven worden.

(Bovenstaande cijfers zijn vergeleken met het jaar 2021 omdat er vanwege een storing aan het toegangssysteem van het jaar 2023 alleen de cijfers van het eerste half jaar beschikbaar waren wat een vertekend beeld geeft).

De gemiddelde reisafstand binnen het adherentiegebied van het ziekenhuis is 9,1 km. Dit betekent dat de totale reisafstand van de bezoekers ca. 8.396.9555 km was in 2024, dit staat gelijk aan 1.542 ton CO₂ uitstoot door bezoekersverkeer.

(Voor de berekening van de CO₂ emissie is gebruik gemaakt van de CO₂ emissiefactorenlijst uit de CO₂ Prestatieladder op basis van well to wheel.).

Inkoop

Het IJsselland Ziekenhuis heeft een Inkoop- en aanbestedingsbeleid waarin duurzaam inkopen een onderdeel is. Zo is in dit beleid vastgelegd dat de Coördinator Duurzaamheid & Milieu altijd wordt geconsulteerd bij aanbestedingen. Alle inkoop voor het IJsselland Ziekenhuis gaat via Zorgservice XL. Zij kopen tevens in voor 5 andere regionale ziekenhuizen en verzorgen ook een magazijnfunctie voor de ziekenhuizen.

In 2024 zijn de volgende inkooptrajecten via Zorgservice XL uitgevoerd, waarin duurzaamheid een onderdeel was van het inkooptraject:

1. Medicatiebeleid – Codan Q2 2024

Vorig jaar is er een pilot gestart op C3 m.b.t. toedienen van medicatie via bijspuitspunt van Codan. De pilot is geëvalueerd en zou door apotheek verder uitgerold worden naar andere afdelingen.

Medicatiebeleid: toedienen intraveneuze medicatie direct in de filterkamer

Het toedienen van intraveneuze medicatie bij patiënten wordt in het algemeen op twee manieren gedaan:

- Direct intraveneus (bolustoediening).
- Medicament wordt opgelost in een infuuszakje (50/100 ml) en via het toedieningssysteem toegediend.

In de afgelopen decennia is hier een derde methode bijgekomen: het bijspuiten van medicatie in de grote NON PVC druppelkamer. Deze methode heeft CODAN geadopteerd onder de naam “Medicatiebeleid”.

Door de toename van het gebruik van deze methode in de ziekenhuizen, heeft CODAN hiervoor een specifieke druppelkamer met geïntegreerd bijspuitpunt ontwikkeld, de “Drip SWAN®”

Naast de voordelen van tijdbesparing op afdeling (minder handelingen verplegend personeel en apotheek) heeft het ook een duurzaamheidsaspect, namelijk veel minder afval.

2. Voor-gevulde spuiten omzetting

I.s.m. ZorgserviceXL zijn we traject in gegaan om voor-gevulde spuiten die slecht leverbaar zijn sinds Corona tijd, om te zetten naar andere leverancier.

Omzetting heeft niet alleen financieel voordeel opgeleverd en leveringsbetrouwbaarheid, maar ook minder afval.

3. Koffie apparaten lease – keuze refurbished 2024

Begin 2024 is na een aanbesteding van koffieautomaten besloten om in te gaan op het aanbod van de huidige leverancier om de huidige machines te refurbishen.

Het reviseren en daarmee hergebruiken van onze bestaande automatenpark is een duurzame oplossing, een bewuste keuze waar wij als Ijsselland Ziekenhuis voor kiezen. De levensduur van de koffiemachines is hiermee met 5 jaar verlengd.

4. Varofix safety infuusnaalden 2024

Het Ijsselland is in 2024 over gegaan van infuusnaalden van een andere leverancier.

De overgang naar deze nieuwe infuusnaalden heeft een duurzaamheidsaspect:

De Varofix genereert minder afval om mee te beginnen omdat het veiligheidsmechanisme alleen een extra clipje heeft aan de bovenzijde van de naald.

Dit zorgt er ook voor dat de naaldencontainers minder snel vol raken, dus dubbel winst.

5. Koffiebekers karton voor medewerkers omgezet naar plastic 2023

Het is wettelijk maatregelen, waardoor het Ijsselland Ziekenhuis ook een ander keuze heeft moeten maken voor het gebruik van de kartonnen wegwerpbekers. Alle afdelingen waar geen patiënten verzorgd worden, zijn over gegaan van kartonnen koffiebekers naar een individuele plastic WE cup.

Naast gebruik van de WE cup mogen medewerkers ook gebruik maken van porselein of glas. Resultaat minder verbruik kartonnen bekert op kantoorafdelingen en in vergaderzalen.

Er zijn in 2024 nog slechts 1.700 kartonnen bekert besteld wat een besparing heeft opgeleverd van 18.943 kartonnen bekert.

Verbruik/afname kartonnen bekert (4 soorten) totaal 20.643 stuks.

Verbruik 1 soort kartonnen beker in 2024 nog slechts 1700 stuks.

6. Aanbesteding printing

In 2024 is in samenwerking met ZXL is het vervangen van de printers binnen de ziekenhuis aanbesteed.

In de aanbesteding zijn duurzaamheidsaspecten opgenomen en is duurzaamheid meegewogen. Binnen het project is tevens kritisch gekeken naar het aantal benodigde printers binnen het ziekenhuis.

Vastgoed

IJsselland Ziekenhuis

In 2024 is geen nieuwbouw of uitbreiding aan het gebouw geweest. Eind 2022 is het huisvestingsplan in het ziekenhuis afgerond. Het bruto vloeroppervlak van het ziekenhuisgebouw blijft hierdoor 47.451 m² en de gebouwinhoud blijft 150.001 m³.

Healing environment

Entree Spoedplein

Het IJsselland Ziekenhuis heeft een sfeer- en uitstralingsplan dat bij nieuwbouw- en renovatieprojecten wordt toegepast. Uitgangspunten van dit plan zijn onder andere het bieden van positieve afleiding voor patiënten en haar bezoekers; het onderdrukken van negatieve emoties en oriëntatiebevordering binnen het gebouw. Met het toepassen van bijvoorbeeld kleur- en lichtgebruik wordt het welbevinden van zowel de patiënt, bezoeker als personeel bevorderd door een prettigere omgeving om te creëren. Hiermee verbetert tevens de "mindset" en hiermee de effectiviteit van het personeel.

Aandacht voor een rustige uitstraling, Healing Art Visual, comfortabelere zitplekken, koffie/ thee voorzieningen en duidelijke bewegwijzering wordt meegenomen in grote of kleinere aanpassingen.

Green Teams

Stappen om het ziekenhuis te verduurzamen worden vooral gezet door de facilitaire- en ondersteunende afdelingen. Door een steeds grotere bewustwording binnen de zorgafdelingen ontstond echter de behoefte om ook een bijdrage te leveren, vanuit deze afdelingen is het Green Team geïnitieerd.

Op 22 april 2021 zijn er een ziekenhuisbreed Green Team en een Green Team OK/IC opgericht. De voorzitter van beide teams is gynaecoloog Noush Kianmanesh Rad. De leden van de Green

Teams overleggen periodiek met elkaar en houden voornamelijk onderling contact via een WhatsApp groep, via de mail en jaarlijks wordt er een bijeenkomst voor de Green Teams georganiseerd.

Door het instellen van een Green Team voldoet het IJsselland Ziekenhuis aan het normschema Milieuthermometer Zorg, versie 6. Daarnaast past het Green Team bij het programma Duurzame

Zorg van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Uiteraard kunnen ook andere afdelingen een eigen Green Team oprichten dat zich primair richt op verduurzaming en vraagstukken binnen de eigen afdeling. Het initiatief tot een dergelijk Green Team binnen een afdeling komt dan vanuit de medewerkers en niet van hogerhand.

Missie

De vastgestelde missie van het Green Team luidt als volgt:

Het Green Team van het IJsselland Ziekenhuis bestaat uit medewerkers en medici die de milieubelasting van het ziekenhuis willen verkleinen. Het Green Team zal zich inzetten om bewustwording en betrokkenheid bij collega's te creëren en kritisch te kijken naar verspilling en duurzame mogelijkheden op de werkvloer. Door ideeën over duurzamere zorg uit te werken en collega's hierover te enthousiasmeren zal het Green Team een groene beweging binnen het IJsselland Ziekenhuis in gang zetten.

Activiteiten

Het Green Team heeft als doelstelling om duurzaamheid binnen het IJsselland Ziekenhuis niet alleen een keuze in relatie tot wet- en regelgeving en het milieukeurmerk te laten zijn maar een gegeven, niet alleen binnen de facilitaire- en ondersteunende afdelingen maar binnen het gehele ziekenhuis. Verdere verduurzaming van het IJsselland Ziekenhuis moet een vanzelfsprekendheid zijn voor alle medewerkers en medici waarbij ook initiatieven en ideeën vanuit de werkvloer worden gestimuleerd en overwogen.

De Green Teams van het IJsselland Ziekenhuis zijn aangesloten bij de Groene Zorg Alliantie, dit is het breedste platform voor groene zorgcommissies en Green Teams in Nederland. Vanuit dit platform wisselen Green Teams van verschillende ziekenhuizen informatie en ideeën uit. In 2024 zijn er vanuit het Green Team verschillende initiatieven geweest, zoals o.a.:

- Het vervangen van de papieren bekertjes door reusable bekertjes;
- Disposable warmtejasjes zijn verwijderd. Het aantal reusable warmtejasjes is opgehoogd;
- Deelname aan de challenge met de Dumoco-app en de Fiets naar je werkdag (die steeds breder ingezet wordt);
- Vermindering Laminar Flow gebruik OK;
- Zoveel mogelijk gebruik reusable trocars bij laparoscopie;
- Het (opnieuw) instellen van de zoekmachine Ecosia waarmee bij elke zoekopdracht bomen geplant worden;
- De IC is aangesloten bij een project van Diederik Gommers om de IC te verduurzamen en afval te verminderen;
- Binnen het ziekenhuis is er een succesvolle pilot gedraaid met vermalers in plaats van het gebruik van de traditionele bedpanspoelers. Dit systeem wordt in 2025 geïmplementeerd in het hele ziekenhuis.
- Voorbereidingen om in 2025 mee te doen aan een pilot voor het gebruik van plaszakken om te voorkomen dat contrastmiddelen in het afvalwater terecht komen.
- Deelname aan de paracetamol challenge met als resultaat dat het toedienen van paracetamol via infuus met 30% gedaald is. Paracetamol oraal (door de mond) is niet alleen makkelijker, maar ook een stuk goedkoper en levert minder afval op.

Naast al deze nieuwe initiatieven worden de in eerdere jaren geïntroduceerde initiatieven nog steeds toegepast binnen het IJsselland Ziekenhuis.

Doelstellingen 2025

Certificering

Het IJsselland Ziekenhuis heeft in 2024 het zilveren certificaat van de Milieuthermometer Zorg behouden en het aantal extra criteria uitgebreid. In 2025 wordt het IJsselland Ziekenhuis ge-audit voor een nieuwe cyclus van 3 jaar. Doelstelling is om in 2025 te proberen het gouden certificaat van de Milieuthermometer Zorg (schema 6) te behalen.

Energie, Water en afvalwater

De afgelopen jaren is het energieverbruik (elektriciteit en gas) en de CO₂-uitstoot hiervan van het IJsselland Ziekenhuis gedaald met een stabilisering in sinds 2023-2024. In 2025 wil het IJsselland Ziekenhuis in ieder geval de CO₂-uitstoot van het energieverbruik verlagen door de inkoop van volledig groene elektriciteit. In lijn met de CO₂-routekaart wil het IJsselland Ziekenhuis het verbruik verlagen en waar mogelijk door het aanpassen van instellingen en gebruik extra besparingen doorvoeren. Het verminderen van het waterverbruik heeft zich ook in 2024 doorgezet, echter was er in 2024 een verhoging van de vervuilingseenheden. De doelstelling in 2025 is om de vermindering op het waterverbruik te stabiliseren en het aantal vervuilingseenheden te verlagen.

Afval

Het IJsselland Ziekenhuis heeft ten opzichte van andere ziekenhuizen een hoge afvoer van SZA-afval. Doelstelling in 2025 is om een project op te starten om de afvoer van SZA-afval te verminderen. Daarnaast is de doelstelling om meer gescheiden afvalstromen te implementeren.

Mobiliteit

In 2024 is door het invoeren van de verplichte WPM meer inzicht verkregen in de CO₂-uitstoot van de mobiliteit. Doelstelling van 2025 is om de CO₂-uitstoot van de mobiliteit verder te verlagen en om een start te maken met het herzien van het mobiliteitsbeleid met als doel de CO₂-reductie van 2030 te behalen.

Green Teams

De afgelopen jaren worden er veel initiatieven vanuit de Green Team opgestart en worden mooie resultaten geboekt. Ook zijn er afgelopen jaren enkele Green Teams opgericht. Om meer zicht te krijgen op alle duurzame ontwikkelingen binnen het ziekenhuis, goede initiatieven vanuit afdelingen binnen het gehele ziekenhuis te implementeren en om resultaten uit de initiatieven op te nemen in de jaarlijkse rapportage en die te monitoren is het doel om in 2025 een adviescommissie op te richten. Daarnaast is het doel om structuur te krijgen in de vele Green Teams en daar een overlegstructuur voor op te stellen.

Rapportage

Het IJsselland Ziekenhuis levert jaarlijks een duurzaamheid- en milieuraapportage op. Doelstelling voor 2025 is om de milieuraapportage op een nieuwe manier op te stellen. Een rapportage vanuit de afdelingen met verhalen/inzichten vanuit de medewerkers aangevuld met algemene cijfers en resultaten.